

Opmerkingen van de Deken van de Surinaamse Orde van Advocaten ter gelegenheid van de beëdiging van 4 advocaten op 28-12-2022

Geachte aanwezigen,

Staat u mij toe mij aan te sluiten bij de protocollaire begroeting door de vorige sprekers aan u uitgebracht.

Alvorens ik mij richt tot mijn nieuwe collega's wil ik allereerst het Hof van Justitie en het Openbaar Ministerie met al diens leden en medewerkers van harte danken voor hun inzet ten behoeve van de rechtsorde van ons geliefd land in het haast afgelopen jaar. Namens de Surinaamse Orde van Advocaten wil ik u verzekeren dat uw harde werken niet onopgemerkt is gebleven. De open communicatielijnen tussen de verschillende actoren binnen de rechtspleging, maar ook met de Minister en het ministerie van Justitie en Politie zorgen ervoor dat knelpunten en problemen snel kunnen worden aangekaart en waar mogelijk aangepakt. Het gebrek aan financiële armslag en het tekort aan menskracht maakt dat het aankaarten van knelpunten door de SOVA weliswaar leidt tot (wederzijds) begrip, maar niet altijd per se tot oplossingen. De SOVA hoopt van harte dat in 2023 hierin verandering komt en ongetwijfeld deelt u die hoop.

Een van de onderwerpen die geregeld ter sprake komt in voornoemde gesprekken is de toegang van de rechtzoekende tot het recht. Ik kan u aangeven dat dit regelmatig het onderwerp van gesprek is in de communicatie met de Minister van Justitie en Politie, Kenneth Amoksi. Onlangs mochten wij hier trouwens ook over van gedachten wisselen met de Nederlandse Minister van Rechtsbescherming Franc Weerwind

U heeft mij bij eerdere gelegenheden al horen spreken over de gebrekkige financiering van de zogeheten kosteloze rechtsbijstand, zelfs laatstelijk nog bij de opening van het zittingsjaar. Vanuit de Raad van de SOVA is sindsdien verder onderzoek gedaan naar de knelpunten die de advocaat hierin ondervindt en ik kan u mededelen dat de bevindingen hiervan binnen zeer korte tijd zullen worden gedeeld met de President van de Republiek Suriname en de Voorzitter van De Nationale Assemblée. Het is namelijk van belang dat de betekenis van gefinancierde rechtsbijstand en de problemen die ontstaan als dit niet of zeer gebrekkig plaatsvindt, door de overheid en door de wetgever worden gezien in een groter kader, namelijk die van toegang van de burger tot het recht.

Advocaten spelen daarin een onmisbare rol. Wie namelijk buiten Paramaribo, Wanica, Nickerie, of Commewijne het dagelijks leven leidt, kent waarschijnlijk meer van de theorie van het recht, dan van rechtsbijstand of tenuitvoerlegging, ook wanneer de behoefte aan bescherming of herstel groot is. Taal, kosten, afstand of simpelweg begrip van hoe rechten en plichten, beleefd, gewaarborgd en afgedwongen zouden moeten worden, houden de districtsbewoner en met name die buiten de kustvlakte, op een ongezonde afstand van het recht.

Door de Minister van Justitie maar ook door de President van het Hof is het voornemen geuit om in elk geval de letterlijke afstand binnenkort te verkleinen, door de rechtspraak te

decentraliseren, waarbij er ook rechtspraak mogelijk zal zijn buiten Paramaribo en Nickerie, met name dichterbij degenen die wonen in de gebieden in het achterland.

De advocaat heeft tot taak de eerdergenoemde letterlijke afstand te helpen overbruggen maar die kan dat alleen als daar een redelijke, op zijn minst kostendekkende, vergoeding tegenover staat. Wanneer het voornemen van decentralisatie van de rechtspraak zal worden uitgevoerd, zal dit betekenen dat ook de advocaat zijn werkgebied zal moeten “decentraliseren”. Praktisch komt dat erop neer dat meer rechtzoekenden de weg naar de advocaat zullen vinden en daarbij ook de rechtzoekende die behoefte heeft aan financiering van rechtsbijstand. Uit voorlopige cijfers is gebleken dat er tussen januari en juni van dit jaar reeds 1251 toevoegingen hebben plaatsgevonden. Het is verwachtbaar dat dit aantal navenant zal toenemen en daarvoor moet begroot worden en beleid gemaakt worden.

Maar ook in de overbrugging van de afstand in figuurlijke zin heeft de advocaat een belangrijke taak en dit brengt mij gelijk bij u, mijn nieuwbakken collegae:

Het overbruggen van die “gap” tussen recht en rechtsbeleving is datgene waar u na vandaag uw dagelijkse bezigheid van zult maken. In uw missie, het beroep naar beste vermogen gestalte te geven, ligt onder meer de verplichting besloten, actief uw gedachten en uw handelingen af te stemmen op een verbeterde toegang, voor een beter en breder werkend rechtssysteem. Bij de vooruitgeschoven bevoegdheden van onze beroepsgroep, gegarandeerd door de wet en de verdragen waar Suriname zich aan gecommitteerd heeft hoort de verantwoordelijkheid om waakzaam en assertief te bouwen aan de verbreding van de brug naar het recht. Wanneer die verbreding zich voltrekt zal het verkeer over die brug drastisch toenemen en zal versteviging noodzakelijk blijken.

Dit verkeer zal ook door andere oorzaken toenemen: de wereld heeft het Guyanaschild herontdekt. De natuurlijke hulpbronnen trekken verkeer aan welke de brug naar het recht, op de proef zal stellen qua frequentie en gewicht, qua omvang en betekenis. Scholing en permanente bijscholing voor de advocaat zullen meer dan ooit belangrijk blijken. De kernwaarden van deskundigheid en integriteit nopen de advocaat de vergaring van kennis zeer serieus te nemen. Ook de SOVA neemt die plicht tot scholing serieus. Onlangs is in de jaarvergadering van de SOVA een Ordebesluit aangenomen welke zal leiden tot een advocatenopleiding met strengere eisen voor wat betreft toelating en kwaliteit. De SOVA kon hierin niet achterblijven op de zittende en staande magistratuur wiens opleidingen deze transformatie al hebben doorgemaakt.

Voor de permanente bijscholing draagt u als advocaat vooral zelf de verantwoordelijkheid en zult u maatschappelijke ontwikkelingen op de voet moeten volgen zodat u kunt inschatten welke kennis en skills noodzakelijk zijn voor uw praktijk. Meertaligheid, de toename aan industrie, hoogopgeleide specialisaties, arbitrage en dispuut resolutie via multilaterale wegen liggen in het nabije vooruitzicht. De weerbaarheid, flexibiliteit en het aanpassingsvermogen van de advocaat, ja van de gehele beroepsgroep, zullen door kansen en uitdagingen, getoetst en beproefd worden. Het is passend nu al uw gedachten, uw plannen en uw overtuigingen, te richten naar deze nabije toekomst. Ik moedig u aan om in

de uitoefening van uw praktijk steeds vooruit en om u heen te kijken, opdat uw praktijk relevant en afgestemd is op de dagelijkse werkelijkheid.

Geachte collega's

Het is mij een eer en een genoegen u namens alle leden van de Surinaamse Orde van Advocaten te feliciteren en welkom te heten tot dit bijzondere en mooie beroep. Namens de Raad de hartelijke gelukwensen, niet alleen aan u, maar zeker ook aan uw dierbaren die u ongetwijfeld steeds hebben ondersteund in dit traject. Deze dag zorgt zeer zeker voor een "zalig uiteinde" van 2022. Nogmaals de felicitaties.

Tot slot, is het voor wat betreft de overige aanwezigen, passend om u namens de SOVA en al haar leden het allerbeste toe te wensen voor 2023, een jaar waarin wij hopen op groei en ontwikkeling van de rechtsorde en rechtspleging, waar wij allen deel van uitmaken.
Ik dank u.